

## **Benedykt XVI: Pontyfikat św. Piusa X pozostawił niezatarty znak w historii Kościoła**

Pontyfikat św. Piusa X pozostawił niezatarty znak w historii Kościoła i odznaczał się wielkim wysiłkiem reformy



Św. Pius X uczy nas wszystkich, że u podstaw naszych działań apostolskich podejmowanych na wielu polach musi być zawsze głęboka osobista więź z Chrystusem, którą należy pielęgnować i rozwijać dzień po dniu - pisał o swym poprzedniku papież Benedykt XVI

Dzisiaj chciałbym się zatrzymać przy postaci mojego poprzednika Piusa X, *(którego wspomnienie liturgiczne przypada 21 sierpnia - red.)*, podkreślając niektóre jego cechy, które mogą być użyteczne także dla

duszpasterzy i wiernych naszych czasów.

Giuseppe Sarto – tak się nazywał – urodzony w Riese (prowincja Treviso) w roku 1835 w wiejskiej rodzinie, po studiach w seminarium w Padwie został wyświęcony na kapłana w wieku 23 lat. Początkowo był wikarym w Tombolo, następnie proboszczem w Salvano, później został kanonikiem katedry w Treviso z obowiązkami kanclerza biskupiego i ojca duchownego seminarium diecezjalnego. W tych latach bogatych i wielkodusznych doświadczeń duszpasterskich przyszły papież ukazał ową głęboką miłość do Chrystusa i do Kościoła, ową pokorę i prostotę i wielką miłość do najbardziej potrzebujących, które charakteryzowały całe jego życie. W roku 1884 został mianowany biskupem Mantui, a w 1893 patriarchą Wenecji. 4 sierpnia 1903 roku wybrano go na papieża. Posługę tę przyjął z zawahaniem, gdyż nie uważał, że sprosta tak wysokiemu zadaniu.

Pontyfikat św. Piusa X pozostawił niezatarty znak w historii Kościoła i odznaczał się wielkim wysiłkiem reformy, streszczającej się w jego hasle biskupim: *Instaurare omnia in Christo* – „Odnowić wszystko w Chrystusie”. Jego posunięcia obejmowały bowiem różne środowiska kościelne. Od początku zaangażował się w reorganizację Kurii Rzymskiej, później zapoczątkował prace nad ułożeniem Kodeksu Prawa Kanonicznego, zatwierdzonego przez jego następcę Benedykta XV. Wpierał następnie reformę studiów i formacji przyszłych kapłanów, zakładając również wiele seminariów lokalnych, wyposażonych w dobre biblioteki i mających odpowiednio przygotowanych wykładowców. Inną ważną dziedziną była formacja doktrynalna ludu Bożego. Gdy jeszcze był proboszczem, ułożył katechizm, a jako biskup Mantui pracował nad powstaniem jednolitego katechizmu, jeśli nie powszechnego, to przynajmniej w języku włoskim. Jako prawdziwy pasterz rozumiał, iż w sytuacji tamtych czasów, choćby ze względu na zjawisko emigracji, koniecznością był katechizm, do którego każdy wierny mógłby sięgnąć,

niezależnie od miejsca i okoliczności jego życia. Jako papież przygotował tekst nauki chrześcijańskiej dla diecezji rzymskiej, który później rozszerzył się na całą Italię i na cały świat. Katechizm ten, noszący jego imię, stał się dla wielu niezawodnym przewodnikiem w poznaniu prawd wiary, dzięki prostemu, jasnemu i ścisłemu językowi oraz ze względu na skuteczność w wyjaśnianiu.

Wiele uwagi poświęcał Pius X reformie liturgii, zwłaszcza muzyki sakralnej, aby prowadzić wiernych do głębszego życia modlitwą i do pełniejszego udziału w sakramentach. W motu proprio „Tra le Sollecitudini” (1903 – pierwszy rok jego pontyfikatu) stwierdza, że prawdziwy duch chrześcijański ma swoje pierwsze i niepodważalne źródło w czynnym uczestnictwie w świętych tajemnicach oraz w uroczystej i publicznej modlitwie Kościoła (por. ASS 36 [1903], 531). Dlatego zalecał częste korzystanie z sakramentów, popierając codzienne przyjmowanie Komunii św. przy dobrym przygotowaniu i odpowiednio wprowadzając Pierwszą Komunię dla dzieci w wieku 7 lat, „kiedy dziecko zaczyna rozumować” (por. Św. Kongregacja ds. Sakramentów, Decretum „Quam singulari”: AAS 2 [1910]).

Wierny zadaniu umacniania braci w wierze św. Pius X wobec pewnych tendencji, które pojawiły się w środowisku teologicznym na przełomie XIX wieku i XX wieku, zareagował zdecydowanie, potępiając „Modernizm”, by bronić wiernych przed błędnymi ideami i wspierać naukowe zgłębianie Objawienia zgodnie z tradycją Kościoła. 7 maja 1909 roku listem apostolskim „Vinea electa” ustanowił Papieski Instytut Biblijny.

Ostatnie miesiące jego życia spowijały łuny wojny. Apel do katolików świata, wystosowany 2 sierpnia 1914 r., aby wyrazić „gorzki ból” obecnego czasu, był pełnym cierpienia krzykiem ojca, który widzi synów stojących naprzeciw siebie. Zmarł wkrótce potem 20 sierpnia, a

jego sława świętości zaczęła się natychmiast szerzyć wśród ludu chrześcijańskiego.

Drodzy bracia i siostry, św. Pius X uczy nas wszystkich, że u podstaw naszych działań apostolskich podejmowanych na wielu polach musi być zawsze głęboka osobista więź z Chrystusem, którą należy pielęgnować i rozwijać dzień po dniu. Dopiero wtedy, gdy jesteśmy rozmiłowani w Panu, będziemy w stanie poprowadzić ludzi do Boga i otworzyć ich na Jego miłosierną miłość i w ten sposób otworzyć świat na miłosierdzie Boże.

*Benedykt XVI*